

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 663/2022-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Pavlom Gráčikom, advokátom, Farská 40, Nitra, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2To/3/2022 zo 17. mája 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. augusta 2022 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) a ods. 4 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu o odvolaní v trestnom konaní, ktorý žiada zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľ žiada finančné zadost'učinenie 5 000 eur.

II.

2. Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „trestný súd“) z 1. októbra 2021 boli [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] ako členovia zločineckej skupiny uznaní vinnými zo zločinu podľa § 296 Trestného zákona, ktorého sa mali dopustiť rozsiahlou drogovou trestnou činnosťou. Popritom bol sťažovateľ týmto rozsudkom uznaný vinným za zločin podporovania tejto zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, pre ktorú mal byť činný tak, že ako vyšetrovateľ polície potom, keď ho niekedy v rokoch 2014 až 2015 so svedkom [REDAKOVANÉ] zoznámil svedok [REDAKOVANÉ] ponúkol, že vie z polície zabezpečiť informácie najmä o policajnom rozpracovaní konkrétnych osôb, následne [REDAKOVANÉ] na začiatku roka 2016 cez [REDAKOVANÉ] požiadal sťažovateľa o preverenie osôb [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], na čo [REDAKOVANÉ] sprostredkoval informáciu od sťažovateľa, že tieto osoby nie sú rozpracované políciou, za čo [REDAKOVANÉ] a sťažovateľovi zaplatil 3 000 eur a asi o mesiac sťažovateľ [REDAKOVANÉ] osobne oznámil,

že za ďalšie lustrácie bude požadovať viac, s čím ■■■■■ súhlasil, no len ak sa sťažovateľ stretne s menami ■■■■■, ■■■■■ a ■■■■■

3. Ku konaniu sťažovateľa za usvedčujúce dôkazy trestný súd vyhodnotil výpovede svedkov. Z výpovede ■■■■■ vyplynulo, že mu sťažovateľ poskytol možnosť zabezpečiť informácie zo systému polície, pričom nepovažoval za podstatné, či sťažovateľ mal oprávnenie lustrovať v tomto systéme, keďže sa svedkom vyjadril, že to vie iba zabezpečiť. ■■■■■ potvrdil, že mu ■■■■■ na lístku odovzdal údaje ■■■■■ a ■■■■■, ktoré sprostredkoval sťažovateľovi, aby ich preveril, za čo si s ním rozdelil 3 000 eur od ■■■■■. Za usvedčujúcu považoval aj výpoveď ■■■■■, hoci sa so sťažovateľom nestretol, no ktorému ■■■■■ oznámil, že vie získať informácie od vyšetrovateľa nitrianskej NAKA menom ■■■■■. Za usvedčujúcu považoval aj výpoveď svedka ■■■■■, ktorý uviedol, že sťažovateľ, hoci nemal priamy prístup do systému, z neho vynášal informácie, keďže mal spriaznených operatívcoch s prístupom a po zadržaní sťažovateľa jeho spriaznená osoba riešila vymazanie údajov v telefóne sťažovateľa nasvedčujúcich jeho trestnej činnosti, čo sa potvrdilo dvomi znaleckými posudkami. V neprospech sťažovateľa vyhodnotil aj tú časť výpovede ■■■■■, podľa ktorej sťažovateľ počkal, kým jeho kolega odíde z práce, následne mu odpečatil skriňu, naštudoval si spis a tieto informácie mu ponúkal za peniaze.

4. Obhajobe sťažovateľa, že údaje o lustrácii ■■■■■ a ■■■■■ si len vymyslel, súd neuveril. Poukázal na výpoveď ■■■■■, ktorý uviedol, že sťažovateľ za poskytnutie ďalších, no najmä konkrétnych informácií požadoval vyššiu finančnú odmenu. Za usvedčujúce vo vzťahu k sťažovateľovi považoval súd aj to, že ■■■■■ nevypovedal nič o tom, že by malo ísť o vymyslené informácie. Tiež neuveril novej verzii obhajoby sťažovateľa, že peniaze prijaté od ■■■■■ mali byť splatením pôžičky, keďže ■■■■■ poprel, že v roku 2016 by mal dlh voči sťažovateľovi a obaja sa zhodli v tom, že nevedeli uviesť, či nejaký dlh v čase hlavného pojednávania ešte existoval. Sám sťažovateľ spochybnil túto výpoveď tým, že uviedol, že v čase sprostredkovania informácií ■■■■■ už voči nemu dlh nemal.

5. Trestný súd z výpovedí spoluobžalovaných členov považoval za preukaznú existenciu zločineckej skupiny, keďže dospel k záveru, že pôsobili organizovane, koordinovane a mali neformálne rozdelené úlohy na sústavné páchanie drogovej trestnej činnosti. Odkázal na rozhodnutie najvyššieho súdu č. k. 5To/9/2013 z 24. apríla 2014, v ktorom sú vyčerpávajúco zdôvodnené znaky zločineckej skupiny, a hoci skupina nemala pevnú štruktúru ani formálne rozdelené úlohy medzi členov či doživotné členstvo, napriek tomu sa dokázala prispôbiť situácii na trhu.

6. Uzrozenie sťažovateľa, že informácie o lustrovaných poskytuje zločineckej skupine, podľa trestného súdu vyplynula z výpovede ■■■■■, keď ten požiadal sťažovateľa, aby ho informoval, ak bude polícia pracovať na ■■■■■, ■■■■■ a ■■■■■. Hoci tieto informácie sťažovateľ neposkytol, uviedol, že ■■■■■ pozná a vie, že pracuje v ■■■■■ s drogami. Prepojenie sťažovateľa na ■■■■■ vzhľadom súd aj v tom, že sťažovateľ lustráciou ■■■■■ a ■■■■■ (osoby spriaznené so skupinou) zistil, že táto vec je pozitívna a túto informáciu sprostredkoval ■■■■■ na žiadosť ■■■■■. Súd neuveril obhajobe sťažovateľa, že o pripravovaných policajných akciách sa zúčastnení vyšetrovatelia dozvedeli až niekoľko hodín pred samotnou akciou. Z výpovede svedka ■■■■■ (bývalý kolega sťažovateľa) vyplynulo, že sťažovateľ lustráciu ■■■■■ a ■■■■■ vykonal štyri dni pred plánovanou akciou a napokon

došlo k vyzradeniu tejto akcie. Súd v neprospech sťažovateľa zohľadnil aj to, že [REDACTED] uviedol, že kľúče od kancelárií vyšetrovateľov sa po pracovnej dobe odložili na sekretariáte, a teda sa do nich dalo dostať. [REDACTED] tiež uviedol, že hoci boli pracovné počítače chránené heslom, on ho mal napísané v kalendári na pracovnom stole, takže sa k nemu mohol ktokoľvek dostať.

7. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že na pracovnej ploche počítača sťažovateľa bol súbor „Cudzí realizácie“, v ktorom bol súbor „[REDACTED] [REDACTED] drogy“, v ktorom bol záznam o pripravovanej akcii s menami realizovaných osôb, pričom svedok [REDACTED] vypovedal, že o tejto akcii nikomu nič nezasielal. Tento dôkaz potvrdila výpoveď [REDACTED], že sťažovateľ dokázal zistiť informácie, ktoré mohli poslúžiť záujmovým osobám polície, a tiež vyvracia obhajobu sťažovateľa, že nemohol vedieť, kto sú [REDACTED] a [REDACTED], teda že informácie sú pre zločineckú skupinu. Súd vychádzal aj z výsledkov domovej prehliadky u [REDACTED] počas ktorej sa u neho našli listiny z trestných vecí vedených na nitrianskej NAKA, ktoré získal od sťažovateľa.

8. Súd výpovede súčasných a bývalých kolegov sťažovateľa ([REDACTED]) vyhodnotil ako nevierohodné a účelové, keď sa tvárili, že o rozsiahlej drogovej činnosti v [REDACTED] nič nevedeli, nepoznali nijaké skupiny ani osoby patriace do jednotlivých skupín. Tieto výpovede boli v protiklade s výpoveďami dilerky drog [REDACTED] a konzumenta [REDACTED], podľa ktorých bolo verejným tajomstvom, že existovali viaceré skupiny obchodujúce s drogami a bolo ľahko zistiteľné, kto do ktorej patrí.

9. Sťažovateľ proti rozsudku trestného súdu podal odvolanie, v ktorom namietal, že skupinu obžalovaných, pre ktorú mal byť činný, nemožno kvalifikovať ako zločineckú, keďže nemala znak štruktúrovanosti. Analyzoval výpovede členov skupiny, z ktorých nevyplývalo sofistikované riadenie, dôsledné plánovanie, operatívne riadenie zložiek a formálnosť vzťahov v rámci nadriadenosti a podriadenosti jej členov. Preto maximálne šlo o organizovanú skupinu, keďže obžalovaní uviedli, že o zisk sa delili rovným dielom, nikto nikoho neúkoloval, nedával príkazy a nikto nebol šéfom skupiny.

10. Sťažovateľ namietal, že nebolo preukázané, že by zabezpečoval informácie o [REDACTED] a [REDACTED] v systéme, keďže do neho nemal prístup, a v rámci vyšetrovania sa vyvrátilo, že by ktokoľvek nepovoláný začiatkom roka 2016 v systéme lustroval mená [REDACTED] a [REDACTED]. Poukázal na vykonané listinné dôkazy, v ktorých sa konštatuje, že (i) [REDACTED] bol v policajnom systéme lustrovaný až 16. januára 2019, no nie na jeho podnet, a (ii) [REDACTED] bol lustrovaný už v roku 2015, no túto lustráciu vykonali policajti, z výpovedí ktorých vyplynulo, že sťažovateľa nepoznajú.

11. Sťažovateľ namietal, že nebola preukázaná jeho vedomosť, že informácie poskytuje členom zločineckej skupiny. Poukázal na výpoveď [REDACTED], ktorý poprel, že by na ich stretnutiach aj s [REDACTED] padlo meno [REDACTED]. Avšak, ak by sťažovateľ aj mal vedomosť o tom, že [REDACTED] mal robiť s drogami, nepotvrďuje to jeho vedomosť o tom, že okolo tejto osoby existovala zločinecká skupina. V tejto súvislosti poukázal na výpoveď [REDACTED], ktorému sa ľudia okolo [REDACTED] nejavili ako zločinecká skupina, a na výpovede [REDACTED], ktorí ako policajti nemali vedomosť o existencii zločineckej skupiny. Sťažovateľ poukazoval aj na to, že stretnutie, na ktorom sa mal vyjadriť, že [REDACTED] robí s drogami, sa udialo až po tom, ako mal poskytnúť informácie o [REDACTED] a [REDACTED].

12. Sťažovateľ namietal svojvoľné, účelové a jednostranné hodnotenie dôkazov. Výpovede [REDACTED] a [REDACTED] sú v súlade s jeho obhajobou, keď podvodom o nich chcel len získať peniaze. Poukazoval na to, že priebeh skutkového deja ohľadne poskytnutia informácií o [REDACTED] a [REDACTED] nebol sporný. Sporné bolo len to, či informácie skutočne zisťoval, čo sa však žiadnym dôkazom nepotvrdilo, a či vedel, že tieto informácie poskytoval pre zločineckú skupinu. Sťažovateľ poukázal na svoje vyšetrenie na polygrafe po odvolaní napadnutom rozsudku realizované NBÚ s výsledkom, že nikdy neposkytol zločineckej skupine žiadne informácie, nemal vedomosť o existencii zločineckej skupiny a že okrem služobných vecí nelustroval v prospech nikoho v informačnom policajnom systéme.

13. K vyhodnoteniu výpovede svedka [REDACTED] sťažovateľ namietal, že tento ku konkrétnemu skutku nič neuviedol. [REDACTED] tvrdil len všeobecné informácie, že sťažovateľ mal z prostredia NAKA vynášať informácie a mal sa tak vyjadrovať pred ďalšími dvoma osobami, a to [REDACTED] a [REDACTED], ktorých výsluch navrhol. K tvrdeniu, že mal odpečítať skriňu kolegu, uviedol, že tento kolega mal kanceláriu v inej časti budovy ako on a nemal k nej autorizačný kód. Sťažovateľ zdôvodnil, prečo lustroval [REDACTED] a [REDACTED], pričom tieto argumenty potvrdzuje aj výpoveď [REDACTED]. Na ten účel navrhoval vykonať dôkaz vyžiadanim si správy od ministerstva o tom, v akých obdobiach sa mala policajná akcia, ktorá bola viackrát presúvaná, uskutočňovať. Sťažovateľ v medziobdobí lustroval tieto osoby, aby bol na akciu pripravený.

14. Najvyšší súd konštatoval, že závery trestného súdu o zločineckej skupine, subjektívnej stránke konania sťažovateľa a kvalifikácii skutku sú správne a v súlade so zákonom. Vykonanými dôkazmi tak, ako ich popísal prvostupňový súd, považoval za preukázané, že sťažovateľ vedel, komu pomáha, nielen preto, že bol vyšetrovateľom NAKA, ale aj preto, že si za svoje konanie v prospech zločineckej skupiny žiadal peniaze. Obhajoba sťažovateľa, že nevedel pre koho majú byť lustrované informácie a že [REDACTED] s [REDACTED] uviedol do omylu, bola vyvrátená výpoveďami [REDACTED] a [REDACTED].

15. K námietke, že sťažovateľovi kolegovia nevedeli, kto sú lustrovaní [REDACTED] a [REDACTED], najvyšší súd poukázal na výpoveď svedka [REDACTED] (nadriadený sťažovateľa), ktorý o obžalovaných vedel, že sú podozriví z drogovej trestnej činnosti. [REDACTED] tiež uviedol, že sťažovateľ sa podieľal na operatívnom preverovaní osôb, ktoré patrili do organizovaných alebo zločineckých štruktúr. Najvyšší súd dodal, že sťažovateľ bol jedným zo služobne najstarších vyšetrovateľov v rámci NAKA Západ a bol v kontakte s [REDACTED] a [REDACTED], osobami tiež činnými pre zločineckú skupinu. Preto je len ťažko predstaviteľné, že by nemal vedomosť o tom, že je svojím konaním činný pre zločineckú skupinu.

16. K námietke, že hoci sťažovateľ nemal prístup do policajného systému, no i napriek tomu súd v odôvodnení uvádza, že v ňom lustroval, najvyšší súd uviedol, že v skutkovej vete je uvedené, že sťažovateľ vie zabezpečiť informácie z prostredia NAKA, ako aj z policajného systému. Obranu sťažovateľa, že si zisťovanie informácií v systéme mal vymyslieť, pričom peniaze od [REDACTED] prijal ako splátku pôžičky, ani najvyšší súd nepovažoval za vierohodnú. K tomu dodal, že sťažovateľovi bolo zrejmé, že [REDACTED] informácie nepýtal pre seba, a preto ani peniaze, ktoré od neho prijal, nepochádzali od [REDACTED], ale od tretej osoby. Z týchto dôvodov najvyšší súd považoval odvolacie námietky za nedôvodné a konanie sťažovateľa za preukázané. Najvyšší súd návrh na vykonanie

dokazovania polygrafom vyhodnotil ako nadbytočný, keďže výsledky overenia pravdovravnosti nie sú použiteľným dôkazom (R 38/2003).

17. Čo sa týka námietok o nesprávnej kvalifikácii zoskupenia obžalovaných ako členov zločineckej skupiny, najvyšší súd poukázal na odôvodnenie rozsudku trestného súdu. Stotožnil sa so záverom, že výrobu, získanie a obchodovanie s drogami táto skupina povýšila na najvyššiu úroveň svojej existencie, keď všetci členovia skupiny vedeli, čo majú robiť, navzájom si nekonkurovali a najmenej 10 rokov mali z výroby a predaja drog stabilný profit. Poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu týkajúce sa definície zločineckej skupiny č. k. 4Tost/51/2021 z 15. decembra 2021. Poukázal na konkrétne výpovede spoluobžalovaných, z ktorých vyplynulo, že ako autoritu vnímali [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] varičom drog bol [REDAKOVANÉ] a ostatní obžalovaní zabezpečovali tabletky na výrobu drog a drogy predávali. Z toho je zrejmé, že obžalovaní mali v skupine určené svoje úlohy na rôznych stupňoch hierarchie. To, že splnenie týchto úloh nebolo potrebné vynucovať násilím, plynie z toho, ako všetci zhodne vypovedali, že mali z postavenia v skupine ekonomický profit.

III.

18. Sťažovateľ namietané porušenie práv identifikuje v arbitrárnom prístupe súdov, v dôsledku ktorého nesprávne a neúplne zistili skutkový stav. Sťažovateľ namietanému rozsudku a konaniu, ktoré mu predchádzalo, vytýka, že (i) na časť odvolacích námietok najvyšší súd nereagoval vôbec, (ii) z vykonaných dôkazov nebolo preukázané, že by došlo k naplneniu objektívnej stránky trestného činu konania, ktoré malo spočívať v tom, že sťažovateľ zabezpečil a poskytol informácie z policajného systému, (iii) nebola preukázaná ani vedomostná zložka sťažovateľa o tom, že informácie o policajnej rozpracovanosti [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] poskytol členom zločineckej skupiny (subjektívna stránka trestného činu), (iv) o sťažnosti sťažovateľa proti vzneseniu obvinenia rozhodol prokurátor, ktorý dal súhlas s uznesením o vznesení obvinenia, a (v) v rámci dokazovania sa nepotvrdili také skutkové okolnosti, ktoré by napĺňali definičné znaky pojmu zločinecká skupina.

19. V súvislosti s vedomosťou o zločineckej skupine a osobe [REDAKOVANÉ] sťažovateľ poukazuje na výpoveď [REDAKOVANÉ], ktorý uviedol, že na každom ich spoločnom stretnutí bol prítomný aj [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľ namieta konštatovanie trestného súdu, že [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] v podstatných skutočnostiach vypovedali rovnako, keď [REDAKOVANÉ] tvrdí, že na stretnutí so sťažovateľom spomenul meno [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] tvrdí, že toto meno na ich spoločných stretnutiach nebolo nikdy spomenuté. Poukazuje na výpoveď [REDAKOVANÉ], ktorý uviedol, že jedinýkrát zisťoval od sťažovateľa informácie, že lustrované osoby [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] nepoznal, že [REDAKOVANÉ] povedal, že sú to jeho obchodní partneri, a že sťažovateľ nemal vedomosť, kto sú tieto osoby. Navyše, [REDAKOVANÉ] vypovedal, že jemu sa osoby okolo [REDAKOVANÉ] nejavili ako zločinecká skupina. Sťažovateľ poukazuje na to, že [REDAKOVANÉ] je osoba, ktorá má bydlisko v prostredí, kde bola trestná činnosť páchaná, dlhodobo pôsobil v bezpečnostných zložkách na útvaroch, kde sa dokumentuje táto trestná činnosť, a poznal najbližších spolupracovníkov [REDAKOVANÉ]. Preto je v rozpore s vykonanými dôkazmi konštatovanie najvyššieho súdu, že z výpovedí [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] vyplynula vedomosť sťažovateľa o tom, že poskytnutím informácií mal podporovať zločineckú skupinu. Sťažovateľ poukazuje aj na to, že [REDAKOVANÉ] mu mal meno [REDAKOVANÉ] spomenúť až po tom, keď už odovzdal informácie o [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].

20. Sťažovateľ poukazuje na to, že z výpovede Kunu bola najvyšším súdom účelovo vytrhnutá len tá časť, ktorá bola vhodná pre jeho usvedčenie. No tú časť, kde [REDAKOVANÉ] uviedol, že sťažovateľ sa aktívne operatívnym odhaľovaním nezaoberal, že nemávali porady, na ktorých by sa informovalo, kto v oblasti ich pôsobenia patrí do zločineckých skupín, už súdy nezohľadnili. Všetci bývalí alebo súčasní policajti ([REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]) zhodne uviedli, že na protizločineckej jednotke neboli žiadne porady k členom zločineckých skupín a že im mená lustrovaných osôb nič nehovoria. Pokiaľ teda o týchto osobách nemali vedomosť riaditeľ a zástupca útvaru, na ktorom sťažovateľ pracoval, tak je v rozpore s logikou, aby sa voči sťažovateľovi len s ohľadom na jeho služobné zaradenie vyvodzovalo, že mal alebo mohol mať vedomosť o tom, že tieto osoby páchajú trestnú činnosť.

21. Vo vzťahu k pojmu zločinecká skupina v nadväznosti na sťažovateľom predstretú početnú judikatúru najvyššiemu súdu vytýka, že jeho odôvodnenie je nedostatočné, keď konštatuje len to, že členovia zločineckej skupiny uviedli, že k [REDAKOVANÉ] pociťovali prirodzený rešpekt. Sťažovateľ výklad najvyššieho súdu o znakoch zločineckej skupiny považuje za extenzívny, čo je v trestnom práve neprípustné. Namietaný rozsudok podľa sťažovateľa neposkytuje okrem všeobecných a opakujúcich sa záverov špecifické odpovede na jednotlivé odvolacie námietky z hľadiska danosti všetkých podmienok pre jeho odsúdenie. Najvyšší súd v dôsledku nedostatočného odôvodnenia zaťažil namietaný rozsudok vadou nepreskúmateľnosti.

IV.

22. Sťažovateľ prípustnosť ústavnej sťažnosti proti odvolaciemu rozhodnutiu odvodzuje od toho, že prieskum správnosti a úplnosti zisteného skutkového stavu je v dovolacom konaní vylúčený a dovolací súd ani arbitrárnosť odvolacieho rozhodnutia nepovažuje za porušenie práva na obhajobu. Sťažovateľ, tvrdiac, že najvyšší súd sa nedostatočne vysporiadal s odvolacími námietkami, prevzal odvolaciu argumentáciu do argumentácie ústavnoprávnej. K tomu treba uviesť, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Ochrana ústavnosti nemôže byť splnená len prijatím ústavy a vytvorením ústavného súdu. Je predovšetkým úlohou podústavného práva aplikovaného orgánmi verejnej moci. Podústavné právo vytvára nielen orgány verejnej moci s ich osobitými právomocami, ale aj množstvo hmotnoprávných a procesnoprávných konštrukcií a inštitútov, ktorých súhrn vytvára právne prostriedky na ochranu základných práv. Preto podľa § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

23. Sťažnostné námietky o nedostatočnom odôvodnení namietaného rozsudku a o nepreukázaní naplnenia objektívnej a subjektívnej stránky trestného činu, za ktorý bol sťažovateľ odsúdený, treba posudzovať vo vzájomnej súvislosti. K nedostatočnému odôvodneniu odvolacieho rozhodnutia treba poukázať na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, podľa ktorého musí ísť o porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom, ktoré by bolo dôvodom na konštatáciu porušenia práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Také porušenie musí mať vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu podstatný vplyv na výsledok konania, teda na rozhodnutie vo veci samej. Súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru je aj právo obžalovaného na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (IV. ÚS 115/03).

24. Preto, ak sťažovateľ namieta nedostatočné vysporiadanie sa s jeho najmä skutkovými odvolacími námietkami a s tým súvisiace nepreukázanie spáchania skutku, zakladá to prípustnosť dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Opačný prípad by viedol k paradoxnému záveru, že v rovine podústavného práva by odsúdený dovolaním nemohol dosiahnuť ochranu pred nedostatočným odôvodnením skutkových záverov, arbitrárnosťou rozhodnutia, nesprávnym vyhodnotením dôkazov a extrémnym nesúlalom dokazovania s rozhodnutím. Nedostatočné a nepreskúmateľné rozhodnutie odvolacieho súdu bráni obvinenému v uplatnení jeho práva na obhajobu tak, aby sa zachoval jeho reálny obsah a zmysel. Takýto záver by znamenal, že závery odvolacieho súdu z hľadiska nedostatku konkrétnej reakcie na odvolacie dôvody obvineného, z ktorých by nad všetky pochybnosti nebolo zrejmé, že odsúdený žalovaný skutok spáchal, by nebolo možné podrobiť prieskumu najvyššieho súdu.

25. K tomu možno doplniť, že zákonné právo podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku možno ústavne konformne vyložiť len tak, že jeho obsahom je i to, aby aspoň v súhrne odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a druhostupňového súdu spĺňali zákonné požiadavky podľa § 168 ods. 1 Trestného poriadku. Opačný prístup by mohol viesť k záveru, že dostatočnosť vysporiadania sa s odvolacími námietkami, resp. námietkami o hodnotení dôkazov prvostupňovým súdom, by mohla byť predmetom len konania o ústavnej sťažnosti. Keďže posúdenie trestnej zodpovednosti sťažovateľa je sčasti otázkou právnou, sčasti skutkovou, mohol by tento prístup viesť k formulácii rozdielných predstáv o tom, čo v konkrétnom prípade treba v rovine podústavného práva rozumieť pod skutkovou a právnou otázkou.

26. Hoci do predstavy všeobecných súdov o týchto otázkach v rovine podústavného práva môže ústavný súd zasiahnuť len z pohľadu základných práv, nebolo by správne, aby tento zásah smeroval zdola nahor – od odvolacieho súdu k dovolaciemu súdu. Takýto prístup by vytváral širokú medzeru v kontrole základných práv všeobecnými súdmi. Ani z pohľadu podústavného práva nie je takýto prístup systémový a efektívny a mal by byť len výnimkou. Hoci opačný prístup – kontrolu zhora nadol pre nie práve ideálne nastavenie opravných prostriedkov v systéme podústavného práva nemožno vždy dosiahnuť, ústavne konformný môže byť len taký prístup, ktorý rôznymi metódami nezužuje prieskum rozhodnutí odvolacích súdov najvyšším súdom ako dovolacím. To vedie k takmer nevyhnutnému záveru o tom, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno vykladať len jeho stotožnením s obsahom základných práv či už podľa čl. 50 ods. 3 ústavy alebo čl. 6 ods. 3 dohovoru. Ústavne konformný výklad prípustnosti dovolania či už v civilnom alebo v trestnom procese, a to v rovine výkladu podústavného práva, musí byť okrem prípadov zjavnej neprípustnosti zásadne taký, aby i prípadné porušenia práv najmä podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru bez povšimnutia neprepadávali cez už i tak podústavným právom vytvorené riedke sito kontroly. Len dostatočné hustá kontrola viacerých inštancií všeobecného súdnictva so zastrešujúcou inštitúciou najvyššieho súdu môže viesť k systémovej ochrane základných práv (III. ÚS 412/2020).

27. Pokiaľ by ústavný súd už v tomto štádiu konania posudzoval ústavnú neudržateľnosť záverov odsudzujúcich rozsudkov bez toho, aby bolo dovolacím súdom preskúmané, či sa odvolací súd

dostatočne a náležite vysporiadal s odvolacími námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa svojvoľného a tendenčného hodnotenia dôkazov, predčasne by si uzurpoval právomoc preskúmať namietaný rozsudok. Vychádzajúc z prípustnosti nedostatočného a svojvoľného odôvodnenia odvolacieho rozsudku ako dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd. Preto bola ústavná sťažnosť v časti tejto sťažnostnej námietky v rozsahu práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 17 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 a čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustná.

28. V súvislosti s týmto záverom však treba poukázať na špecifiká veci sťažovateľa, ktorý sám poukazuje na to, že priebeh skutkového deja ohľadne poskytnutia informácií o [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] nie je sporný a sporné je len to, či tieto informácie skutočne protiprávne zisťoval, čo sa podľa neho žiadnym dôkazom nepotvrdilo. K tomu treba doplniť, že skutková veta sčasti týkajúcej sa sťažovateľa ani neobsahuje žiaden opis konania sťažovateľa, z ktorého by bolo možné vyvodiť záver o tom, že tieto informácie skutočne zisťoval. Ak však takéto okolnosti v skutkovej vete odsudzujúceho rozhodnutia absentujú, je otázkou, nie však skutkovou, či takto stroho opísané konanie sťažovateľa možno právne posúdiť ako jeho činnosť pre zločineckú skupinu. Potom však nemožno dospieť k záveru o tom, že by doterajšie závery trestných súdov bolo možno posúdiť ako ústavným súdom preskúmateľný zjavný skutkový omyl, ktorý vzhľadom na konštrukciu dovolania v trestnom procese, ktoré nepripúšťa prieskum skutkových záverov nižších súdov, môže byť predmetom ústavnoprávneho prieskumu zameraného na rozhodnutie odvolacieho súdu v trestnom procese. Preto treba v tejto sťažnostnej námietke dospieť k záveru, že sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, čo odôvodňuje odmietnutie tejto námietky ako neprípustnej podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

29. K sťažnostnej námietke o nesprávnom vyhodnotení zoskupenia spoluobžalovaných ako zločineckej skupiny možno konštatovať, že sudy z vykonaných dôkazov ustálili skutkový stav a ten právne posúdili tak, že konanie spoluobžalovaných naplnilo všetky definičné znaky zločineckej skupiny. Pokiaľ sa sťažovateľ s takýmto právnym posúdením nestotožňuje, mal možnosť pre nesprávne právne posúdenie zisteného skutku podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku podať dovolanie. Keďže ani vo vzťahu k tejto sťažnostnej námietke sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, bola ústavná sťažnosť v tejto časti v rozsahu uvedených práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 17 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 a čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustná.

30. K sťažnostnej námietke, že o sťažnosti proti vzneseniu obvinenia rozhodol prokurátor, ktorý dal súhlas na vznesenie obvinenia, treba uviesť, že podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku je prípustným dovolacím dôvodom, ak vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. Keďže sťažovateľ z tohto dôvodu nepodal dovolanie, nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd. Preto aj v časti tejto sťažnostnej námietky je ústavná sťažnosť v rozsahu uvedených práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 17 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 a čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru neprípustná a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

31. K namietanému porušeniu práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru treba uviesť, že zadržaným a zatknutým osobám poskytuje možnosť súdneho preskúmania obmedzenia osobnej slobody a aby súd rýchlo rozhodol o zákonnosti ich väzby a v prípade nezákonného zadržania prepustenie na slobodu. Sťažovateľ porušenie tohto práva odvodzuje od právoplatného odsudzujúceho rozsudku najvyššieho súdu, na podklade ktorého vykonáva trest odňatia slobody. Keďže sťažovateľ nenamieta väzobné rozhodnutie, tak medzi namietaným rozsudkom najvyššieho súdu a obsahom sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by bolo možné dospieť k záveru o jeho porušení. Preto bola ústavná sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde v tomto rozsahu odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2022

Peter Straka
predseda senátu